

MODULIO APRAŠAS

Modulio pavadinimas		Kodas
Geležies amžiaus (I tūkstantmečio) archeologija		
Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)	
Koordinuojantis: asist. dr. Karolis Minkevičius Kitas (-i): dr. R. Kačkutė, dr. L. Kurila, dr. Š. Valotkienė (Lietuvos nacionalinis muziejus)	Istorijos fakultetas, Archeologijos katedra, Archeologijos studijų programa (2024)	

Studijų pakopa	Modulio lygmuo	Modulio tipas
I pakopa	Studijų krypties	

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinė/savarankiška	4 semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Modulio apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
15	400 val.	180 val.	220 val.

Modulio tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Suteikti žinių ir ugdyti supratimą apie I tūkstantmečio Lietuvos archeologinę medžiagą, baltų gentis ir jų raidą, platesnį šio laikotarpio Europos archeologinį ir istorinį kontekstą. Plėtoti savarankiško ir komandinio darbo, tyrimų ir analitikos gebėjimus geležies amžiaus tematikoje. Ugdomos kompetencijos: Lietuvos I tūkstantmečio archeologijos problemų supratimas ir gebėjimas jas analizuoti platesniame istoriniame ir geografiniame kontekste, gebėjimas formuluoti tyrimų problemas ir kelti naujas tyrimų idėjas bei tinkamai pristatyti žodžiu ir raštu, individualaus ir komandinio darbo įgūdžiai, gebėjimas diskutuoti, gebėjimai naudotis įvairiais šaltiniais ir informacijos paieškos įrankiais.		
Modulio studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Pažins ir supras pietryčių Baltijos regiono I tūkstantmečio archeologinę medžiagą ir platesnį jos istorinį bei geografinį kontekstą, baltų genčių raidą, pagrindinius archeologų darbus šia tema.	Paskaitos, seminarai, darbas muziejuose, konsultacijos, savarankiškas darbas.	Testai (2), pranešimai seminare, aktyvus darbas auditorijoje seminarų metu.
Gebės identifikuoti Rytų Baltijos regionui būdingus geležies amžiaus objektus, apibendrinti Lietuvos archeologinę medžiagą europiniame kontekste, analizuoti ir kritiškai vertinti I tūkstantmečio medžiagos interpretacijas.	Seminarai, savarankiškas darbas, tiriamojo referato rengimas.	Tiriamasis referatas, testas (archeologinių dirbinių apibūdinimas).
Gebės argumentuotai diskutuoti, dirbti grupėje, naudotis informacijos paieškos įrankiais, ugdyti gebėjimą siekti kokybės, organizuoti, planuoti.	Darbas seminarų metu, savarankiškas darbas, tiriamojo referato rengimas.	Pranešimai seminare, darbas auditorijoje seminarų metu, tiriamasis referatas.

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Seminarai	Konsultacijos	Atsiskaitymas	Išvystamosios paskaitos	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Rytų Baltijos regionas Romėniškuoju laikotarpiu 5 kred. dr. R. Kačkutė dr. Š. Valotkienė	34	20	2	2	10	58 10	50	Savarankiškas nurodytos literatūros studijavimas, pasirengimas seminarams, temos atsiskaitymui (testui).
2. Rytų Baltijos regionas Tautų kraustymosi laikotarpiu. 5 kred. dr. L. Kurila dr. Š. Valotkienė	34	20	2	2	10	58 10	50	Savarankiškas nurodytos literatūros studijavimas, pasirengimas seminarams, temas atsiskaitymui (testui).
3. Romėniškasis ir Tautų kraustymosi laikotarpiai Europje 3 kred. asist. dr. K. Minkevičius	18	18	2	2		40	50	Savarankiškas nurodytos literatūros studijavimas, pasirengimas seminarams, temas atsiskaitymui (testui).
4. Tiriamasis referatas 2 kred. dr. R. Kačkutė dr. L. Kurila			2 2			2 2	70	Savarankiškas literatūros ir šaltinių studijavimas, mokslinio teksto rašymas.
Iš viso	86	58	10	6	20	180	220	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Taikomas kaupiamasis vertinimas: kiekvienos temos pažymys sudaro 25 proc. bendro pažymio.			
Testai (1-3 temos)		Po temų	10 balų – studentas, ne tik paskaitų, bet remdamasis ir savarankiškai studijuota informacija, geba išminktą medžiagą struktūruoti ir apibendrinti, nuosekliai pateikti atitinkamame kontekste, demonstruoja aukščiausio lygmens kognityvinius ir išmoktos medžiagos abstrahavimo gebėjimus žodžiu ir raštu; taip pat geba korektiškai grupėje plėtoti diskusiją, apibendrinti nuomones. Tiriamasis referatas atitinka visus tokio pobūdžio rašto darbams keliamus reikalavimus. Pasiiekti visi modulio siekiniai. 8-9 balų – studentas supranta studijuotą medžiagą, preciziškai naudoja istorinių laikų archeologijos sąvokas ir terminiją, atskirus faktus ir aspektus geba nuosekliai integruoti į visumą, detales sieti su išvados (žodžiu ir raštu), taip pat geba dalyvauti diskusijoje. Referatas darbas atitinka visus rašto darbams keliamus reikalavimus, tačiau turi techninių

			trūkumų. Pasiekta ne mažiau, kaip 80 proc. modulyje suformuotų siekinių. 6-7 balai – studentas žino pagrindinius studijuotos medžiagos aspektus, tačiau jie nėra tarpusavyje susieti priežastiniais ryšiais, pagrindinės sąvokos ir terminai vartojami netiksliai. Referatas atitinka pagrindinius rašto darbams keliamus reikalavimus. Pasiekta ne mažiau, kaip 60 proc. modulyje suformuotų siekinių. 5 balai – studentas žino Romėniškojo laikotarpio – Tautų kraustymosi laikotarpio archeologijos padrikus faktus, tačiau negali jų tarpusavyje susieti, nežino/netinkamai vartoja sąvokas ir terminus. Referatas minimaliai atitinka keliamus reikalavimus. Pasiekta ne mažiau, kaip 50 proc. modulyje suformuotų siekinių. 1-4 balai – nesuprasta medžiaga, naudojama nereikšminga informacija, nepateikiamas prasmingas atsakymas. Pasiekta mažiau, nei 50 proc. modulio siekinių.
Pranešimai seminare, darbas auditorijoje seminarų metu (1-3 temos)	75 proc.	Temose	Pranešimo seminare vertinimo kriterijai: 10 balų – studentas žino ir supranta studijuojamą temą, geba nagrinėti ją visos disciplinos kontekste, geba analizuoti, abstrahuotis nuo analizuojamos medžiagos, savarankiškai prieiti prie išvadų, remiasi dėstytojo nurodyta papildoma arba dėstytojo nenurodyta medžiaga, esama akivaizdaus ir aiškiai argumentuoto kritinio mąstymo, gebama argumentuotai susieti teorinius ir praktinius disciplinos aspektus. 8-9 balai – studentas žino ir gerai supranta studijuojamą temą, geba tarpusavyje susieti atskirus temos aspektus, nuosekliai prieina prie išvadų, demonstruoja kritinį mąstymą. 6-7 balai – studentas demonstruoja paviršutiniškas temos žinias, siauro aspekto ar kelių aspektų išmanymą, nesugeba jų susieti į visumą, stokoja kritinio mąstymo. 5 balai – studentas demonstruoja labai fragmentiškas ir paviršutiniškas temos žinias. 1-4 balai – tema nesuprasta. Gali būti skiriami papildomi balai – studentas aktyviai ir produktyviai dalyvauja diskusijose, atsako į klausimus, formuluoja problemas, teikia kritinių pastabų (2 balai); aktyviai dalyvauja diskusijose, atsako į klausimus (1 balas).
Tiriamasis referatas	25 proc.	Modulio pabaigoje	Darbo struktūra: aiški ir logiška, forma ir apimtis atitinka rašto darbams keliamus reikalavimus (9-10 balų); struktūra aiški ir logiška, tačiau forma ir apimtis turi techninių trūkumų (7-8 balų); stokoja aiškumo, logikos, forma ir apimtis neatitinka rašto darbams keliamų reikalavimų (5-6 balai); darbas neatitinka rašto darbams keliamų reikalavimų (1-4 balai). Šaltiniai ir literatūra: surinkti visi dėstytojo nurodyti šaltiniai ir literatūra, papildyta savarankiškai surasta medžiaga, duomenys tinkamai susisteminti, išanalizuoti ir apibendrinti visos disciplinos kontekste (9-10 balų); surinkti dėstytojo nurodyti šaltiniai ir literatūra, yra duomenų sisteminimo ir analizavimo trūkumų (7-8 balai); surinkta tik dalis šaltinių ir literatūros, duomenys nesusisteminti (5-6), surinkta tik dėstytojo nurodyta literatūra, šaltiniai nenaudojami, duomenys nesusisteminti (1-4 balai); Darbo tikslas ir uždaviniai: savarankiškai suformuluotas darbo tikslas ir uždaviniai, jie logiški, nuoseklūs, tinkamai pagrįsti studijuota literatūra, šaltiniais, atspindi visos disciplinos kontekstą (9-10 balų); darbo tikslas ir uždaviniai suformuluoti, tačiau yra siauri, nepakankamai pagrįsti studijuota literatūra, šaltiniais (7-8 balų); darbo tikslas ir uždaviniai suformuluoti nenuosekliai (5-6 balai); darbo tikslas arba uždaviniai nesuformuluoti (1-4 balai). Dėstymas, išvados: logiškas, nuoseklus, išsamus, analitinis tyrimas, pagrįstas studijuotais šaltiniais ir literatūra, apibendrinimai ir išvados pagrįsti atliktu tyrimu, darbo stilius ir rašto kultūra atitinka tiriamųjų rašto darbų pobūdį, tinkamai

			cituojami šaltiniai ir literatūra, tinkamai sutvarkytos nuorodos, išnašos ir kt. (9-10 balų); nuoseklus, analitinis, pagrįstas studijuotais šaltiniais ir literatūra, apibendrinimai ir išvados pagrįsti atliktu tyrimu, darbo stilius ir rašto kultūra atitinka tiriamųjų rašto darbų pobūdį, turi techninių trūkumų (7-8 balai), dėstymas paviršutiniškas, fragmentiškai pagrįstas šaltiniais, literatūra, su techniniais trūkumais (5-6 balai), dėstymas nenuoseklus, menkai pagrįstas šaltiniais ir literatūra, techniškai netvarkingas (1-4 balai)

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
Bliujienė A.	2013	Lietuvos archeologija, III t. Romėniškasis ir tautų kraustymosi laikotarpiai		Klaipėda
Creighton J.	2006	Britannia: The Creation of a Roman Province		Abingdon
Hansen L., Bitner-Wróblewska A.	2010	Worlds Apart? Contacts across the Baltic Sea in the Iron Age. Network Denmark-Poland 2005-2008.		København, Warszawa
Herschend F.	2009	The Early Iron Age in South Scandinavia: social order in settlement and landscape		Uppsala
Michelbertas M.	1986	Senasis geležies amžius Lietuvoje		Vilnius
Tautavičius A.	1996	Vidurinis geležies amžius Lietuvoje		Vilnius
Simniškytė A.	2013	Geležies amžius Sėloje		Vilnius
Papildoma literatūra				
Bartosz K.	2024	1 The archaeology of war: studies on weapons of barbarian Europe in the Roman and migration period.	WSA 1	Turnhout
Bitner-Wróblewska, A.	2001	From Samland to Rogaland. East-West connections in the Baltic basin during the Early Migration Period		Warszawa
Gimbutienė M.	1985	Baltai priešistoriniais laikais		Vilnius
Gwilt A., Haselgrove C.	1997	Roconstructing Iron Age Societies		Oxford
Haselgrove C., Moore T.	2007	The Later Iron Age in Britain and Beyond		Oxford
Herschend F.	2022	The pre-Carolingian Iron Age in South Scandinavia: Social Stratification and Narrative		Uppsala
Hill J. D., Cumberpatch G.C.	1995	Different Iron Ages: studies on the Iron Age in temperate Europe.	BAR Int. Ser. 602	Oxford
Lang V.	2007	Estonian Archaeology, vol. 3. The Bronze and Early Iron Ages in Estonia		Tartu
Schmauder M.	2009	Die Hunnen. Ein Reitervolk in Europa		Darmstadt
Šimėnas V.	2006	Etnokultūriniai procesai Vakarų Lietuvoje pirmojo mūsų eros tūkstantmečio viduryje.		
Tvauri A.	2012	Estonian Archaeology, vol. 4. The Migration Period, Pre-Viking Age, and Viking Age in Estonia		Tartu
Vengalis, R.	2009	Rytų Lietuvos gyvenvietės I-XII a.		Vilnius
Volkaitė-Kulikauskienė R. ir kt.	1987	Lietuvių etnogenezė		Vilnius
	2001	Latvijas senākā vesture. 9. g. t. pr. Kr. – 1200. g., p. 186-289		Rīga
	2008	The Turbulent epoch. New materials from the Late Roman Period and the Migration Period		Lublin
	2009	Letlands viele Völker		Brandenburg

